

ProOptimist Indeks 2019

Indeks poslovnog optimizma u MSPP sektoru Srbije

Metodologija

ProCredit Bank

Metod	Kvantitativni intervju
Tehnika prikupljanja podataka	CATI (Computer Aided Telephone Interview) & CAWI (Computer Aided Web Interview)
Ciljna grupa	Preduzetnici i donosioci odluka u malim i srednjim preduzećima u različitim sektorima privrede Preduzetnici i donosioci odluka u malim i srednjim preduzećima koja saraduju sa Nemačkom
Veličina i struktura uzorka	Ukupan uzorak za preduzeća u različitim sektorima privrede = 362 ispitanika Ukupan uzorak za preduzeća koja saraduju sa Nemačkom = 188 ispitanika Kvote postavljene prema sektoru privrede, pravnoj formi i regionu
Trajanje upitnika	Oko 15 minuta u proseku
Vreme održavanja istraživanja	7.11. – 6.12.2018.

Ipsos Marketing

Indeks poslovnog optimizma 2019

ProCredit Bank

Pozitivan odgovor na odgovarajućem pitanju nosi 100 poena, neutralan odgovor 50 poena, a negativan 0 poena. Ovako preračunat skor za svakog ispitanika se uprosečava i dobijaju se komponente indeksa. Prosek svih komponenti je indeks poslovnog optimizma za svaki subsegment preduzeća. Kada je nivo indeksa iznad 50, to znači da ima više pozitivnih odgovora u odnosu na negativne. Ukoliko su svi odgovori izrazito pozitivni, indeks će biti 100, a ukoliko su svi odgovori izrazito negativni, indeks će biti 0.

KOMPONENTE INDEKSA POSLOVNOG OPTIMIZMA

		
1 Očekivanja vezano za profit	55.7	71.5
2 Očekivanja u smislu višeg nivoa prodaje	64.0	79.8
3 Planovi za povećanje zaposlenosti	67.1	72.9
4 Planovi za povećanje prosečne plate	73.9	81.4
5 Očekivano izmirenje dugova	48.6	50.0
6 Očekivani uslovi za zaduživanje	72.3	70.8
7 Planovi za povećanje zaliha/veličine voznog parka/ dobavljača/prodajnih mesta/proizvodnih kapaciteta/stoke	61.6	73.8
8 Planovi za investicije	54.3	70.0
9 Očekivanje poboljšanja opštih uslova poslovanja	56.6	59.6
10 Da li je ovo pogodno vreme za širenje posla	47.1	54.6

INDEKS
OPTIMIZMA

60.1

2018: 54,4

INDEKS
OPTIMIZMA

68.4

2018: 66,2

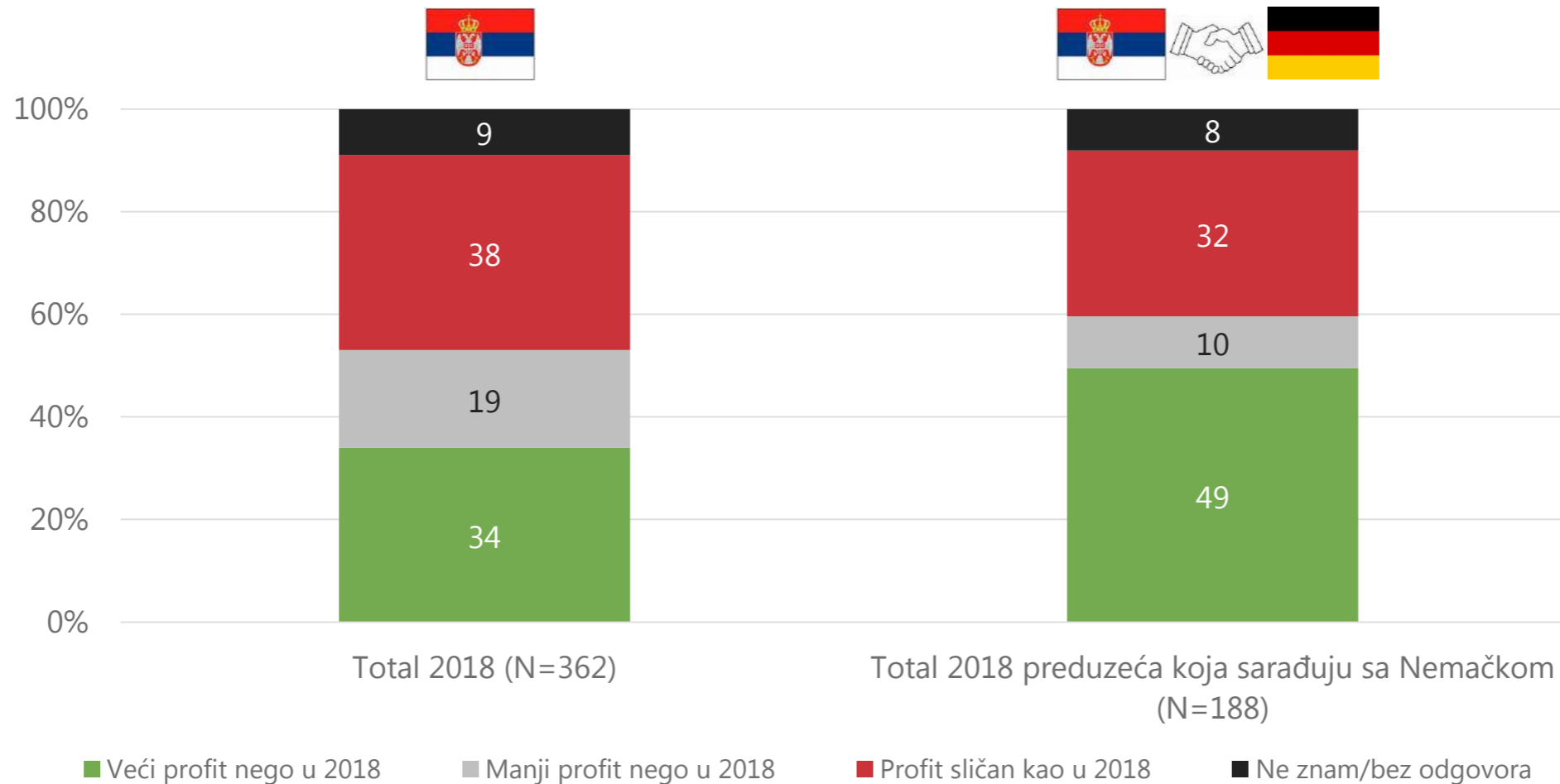
Ipsos Marketing

Projekcije profita u 2019. godini

ProCredit Bank

Trećina preduzeća smatra da će se njihov profit povećati u sledećoj godini, dok je to slučaj za polovinu pravnih lica koja saraduju sa nemačkom. U odnosu na prošlogodišnje podatke, projekcije su blago negativnije.

Ipsos Marketing

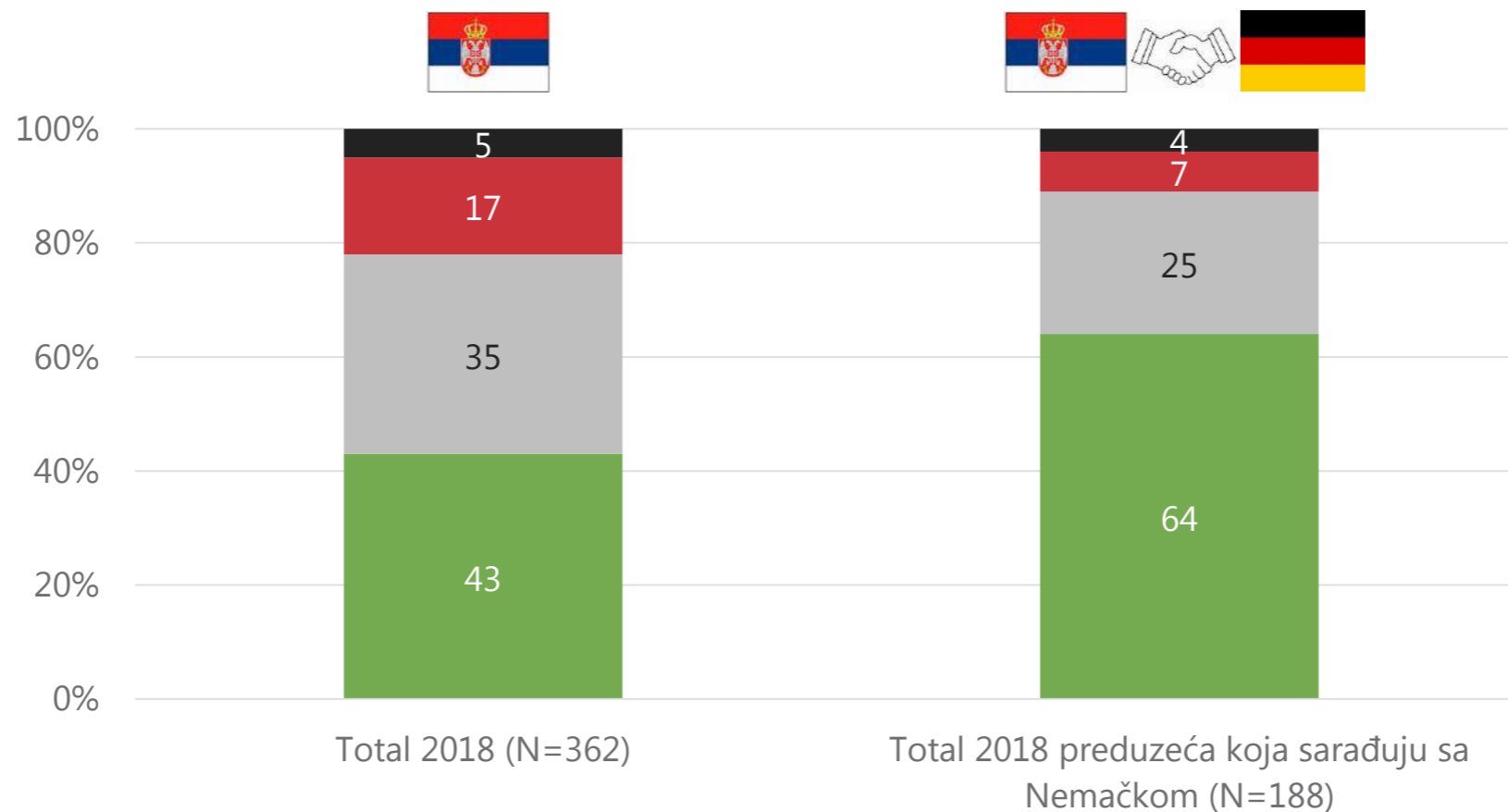
Q03. Šta očekujete da će se desiti sa Vašim profitom u narednoj godini?

Projekcije obima prodaje u 2019.

ProCredit Bank

Kada su u pitanju očekivanja u vezi sa obimom prodaje, stavovi su nešto pozitivniji, i takođe pozitivni stavovi su izraženiji nego prošle godine.

■ Veći obim prodaje nego u 2018 ■ Obim prodaje sličan kao u 2018 ■ Manji obim prodaje nego u 2018 ■ Ne znam/bez odgovora

Ipsos Marketing

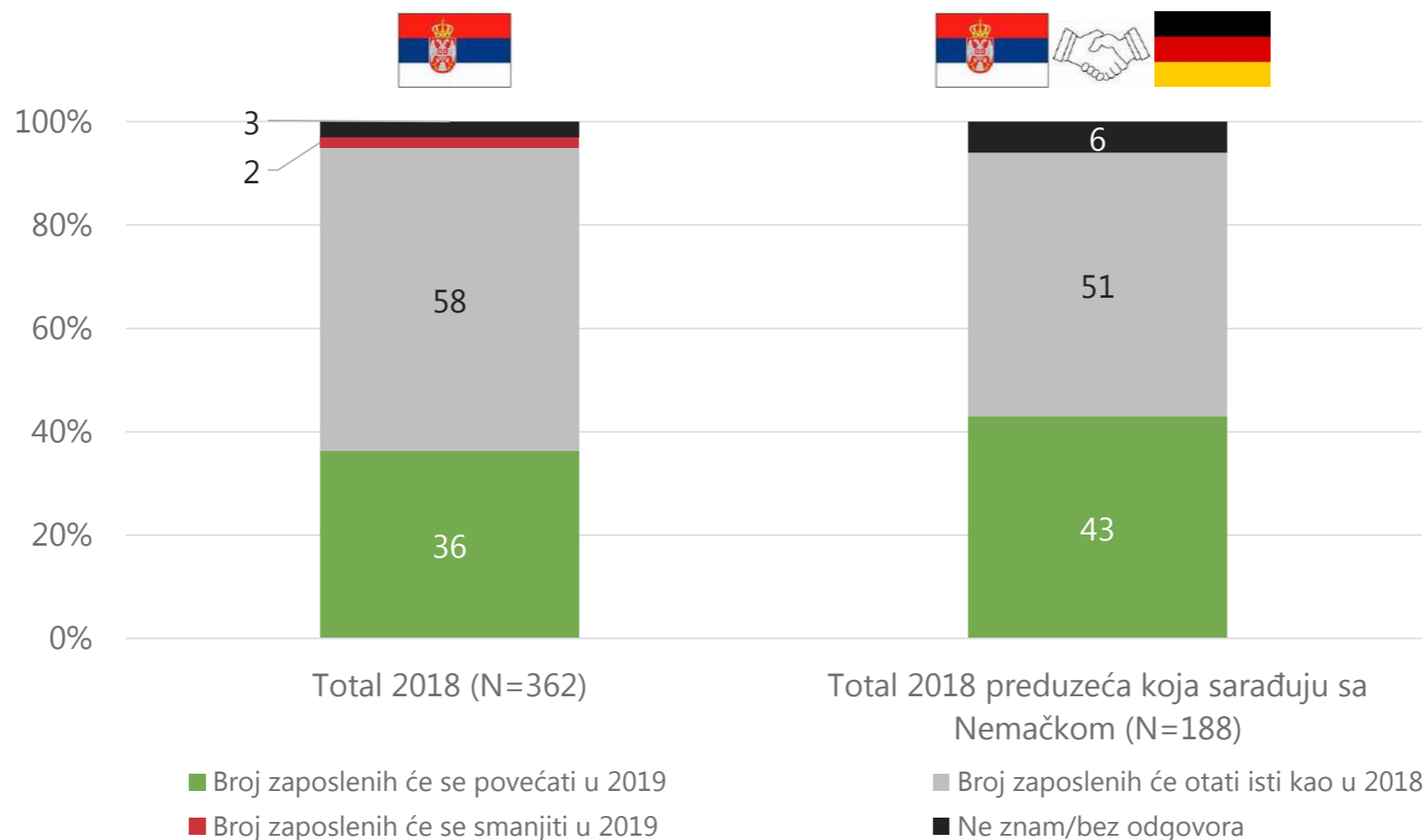
Q05. pSada ću Vas zamoliti da mi kažete šta očekujete da će se dogoditi sa obimom Vaše prodaje izražene u jedinicama roizvoda/usluga u 2019-oj godini?

Povećanje zaposlenosti u 2019. godini

ProCredit Bank

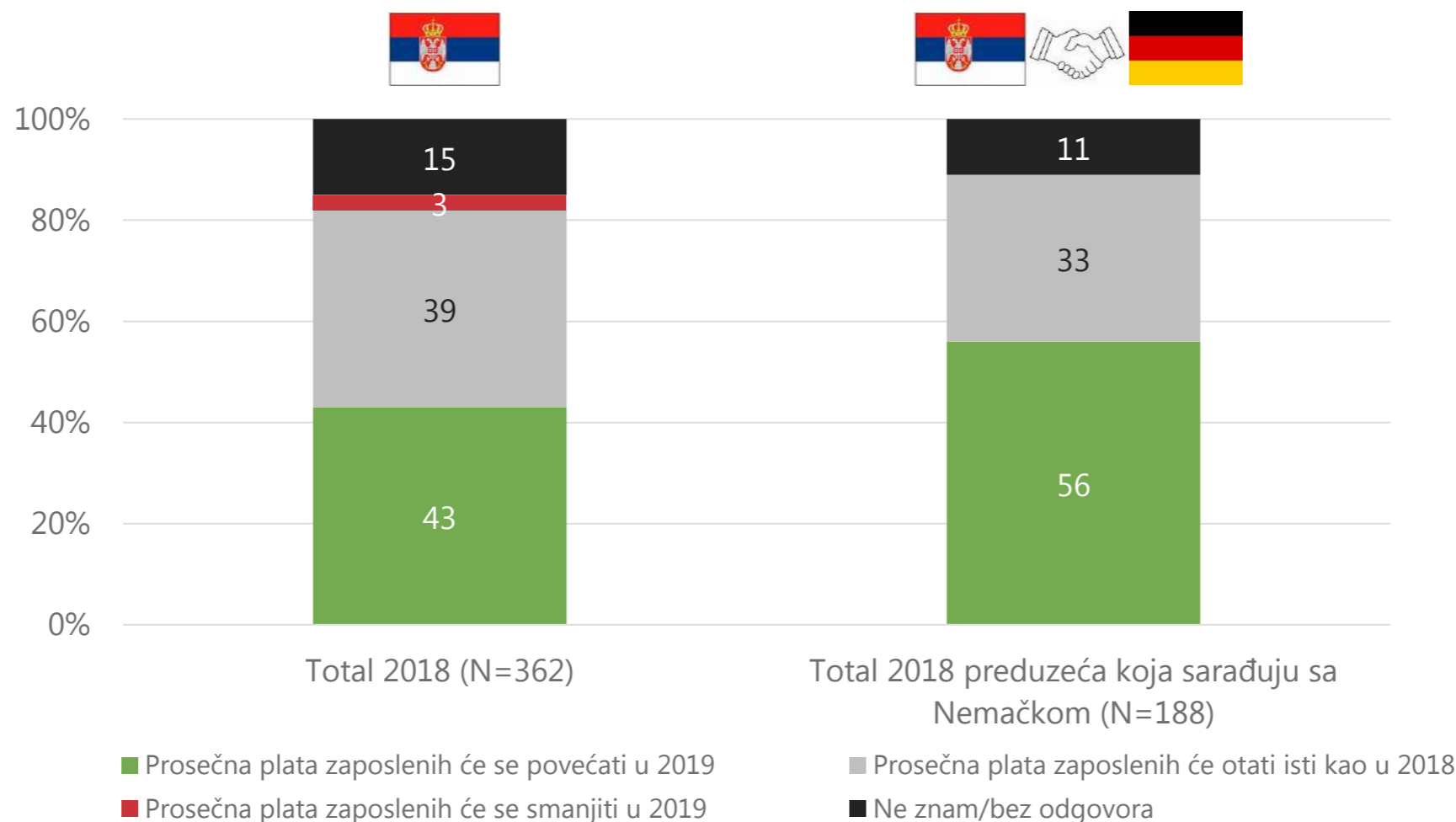
Najveći broj preduzeća u oba segmenta zadržaće isti broj zaposlenih, ali nešto veći broj preduzeća koja saraduju sa Nemačkom će povećati svoju radnu snagu nego kada su u pitanju ostala preduzeća.

Planovi za povećanje plata u 2019.

ProCredit Bank

Ipsos Marketing

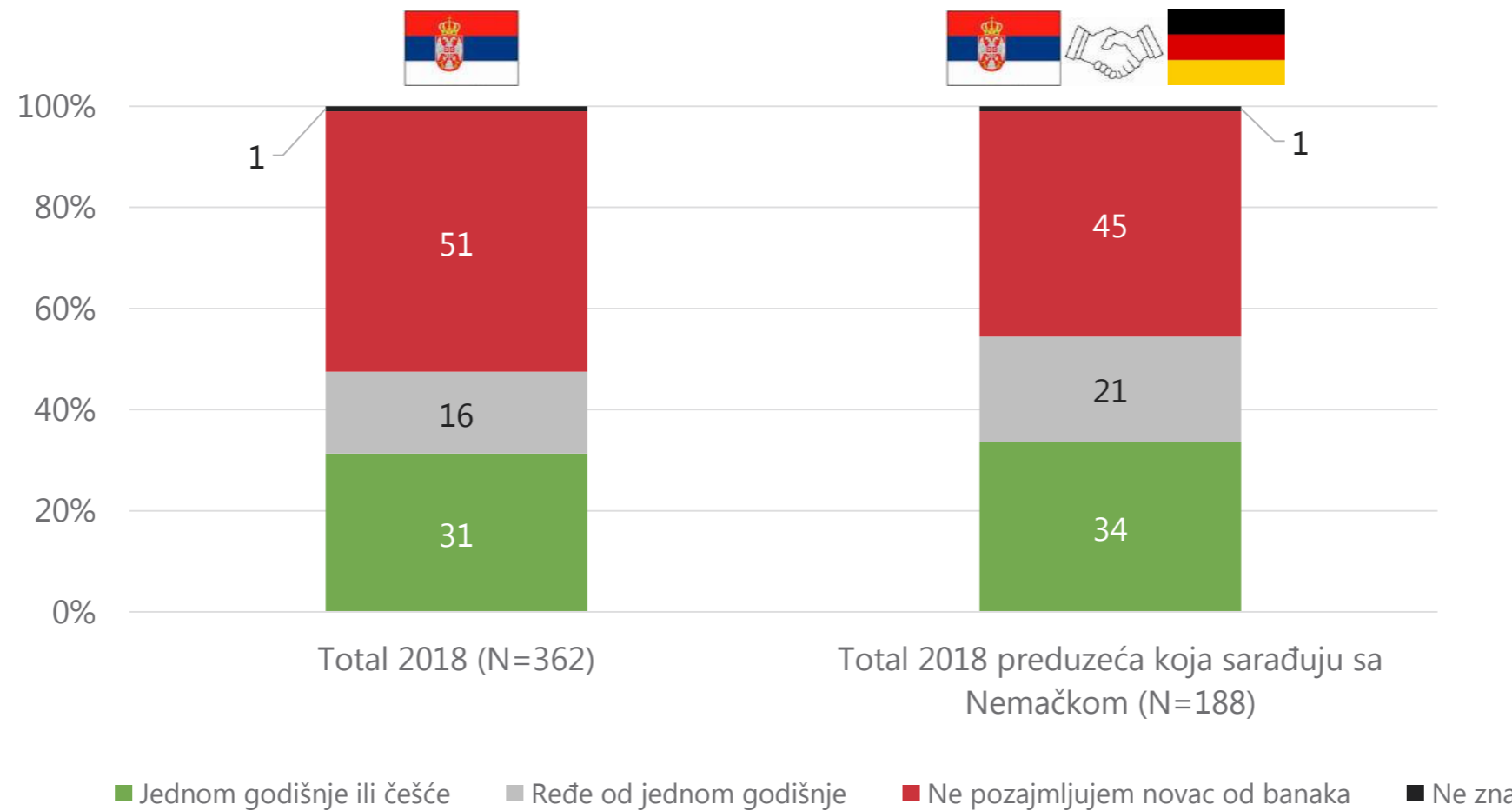
Q13. Da li planirate da u sledećoj godini povećate ili smanjite prosečnu zaradu koju isplaćujete Vašim zaposlenima ili će ostati na istom nivou?

Navike u zaduživanju

ProCredit Bank

Firme koje saraduju sa Nemačkom su nešto sklonije da koriste kredite banaka nego ostale firme.

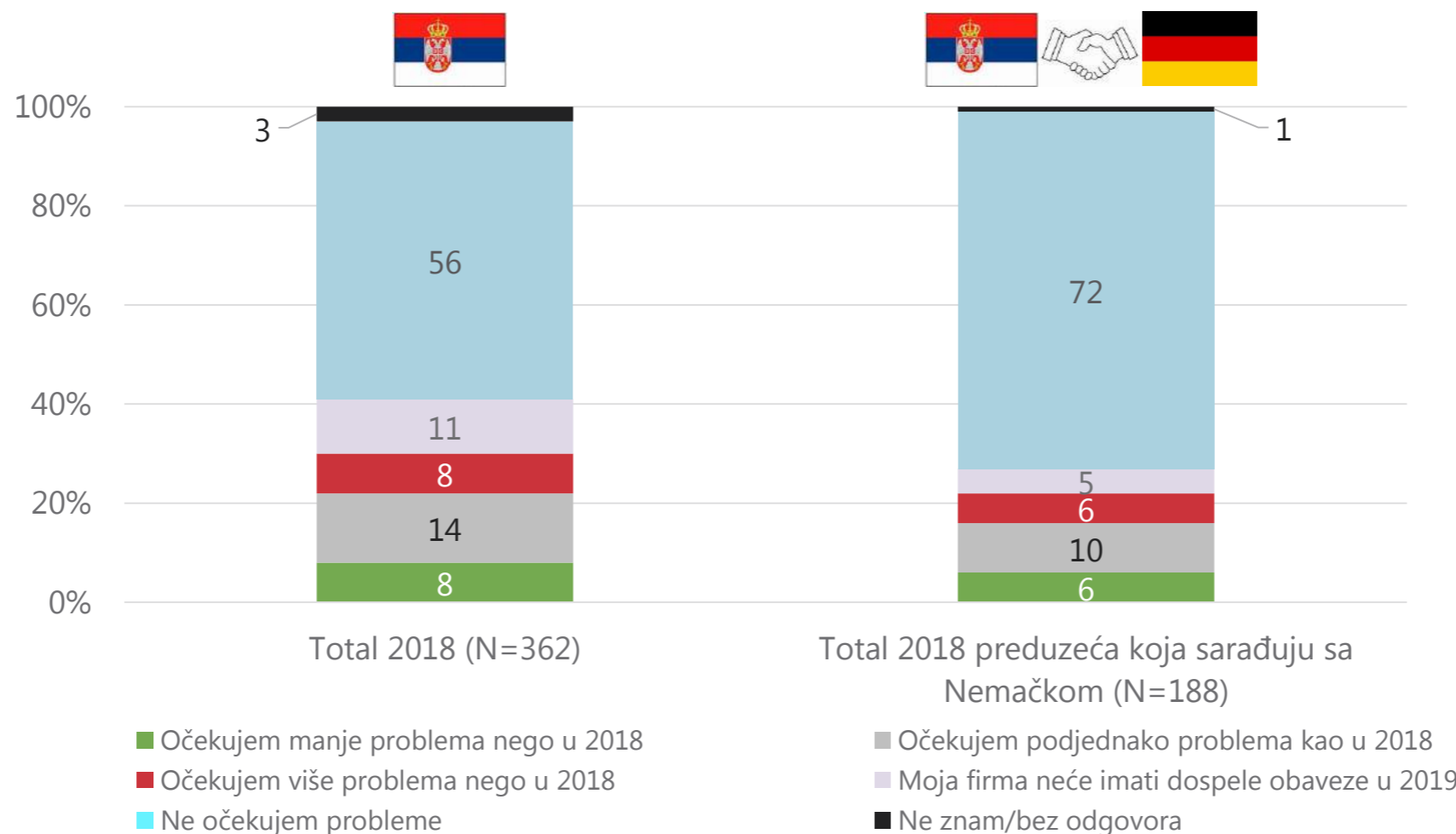

Očekivanja o otplati zajmova u 2019.

ProCredit Bank

Skoro tri četvrtine preduzeća koja saraduju sa Nemačkom ne očekuju nikakve probleme u optlati zajmova i ostalih dospelih obaveza, dok je to slučaj za više od polovine ostalih pravnih lica.

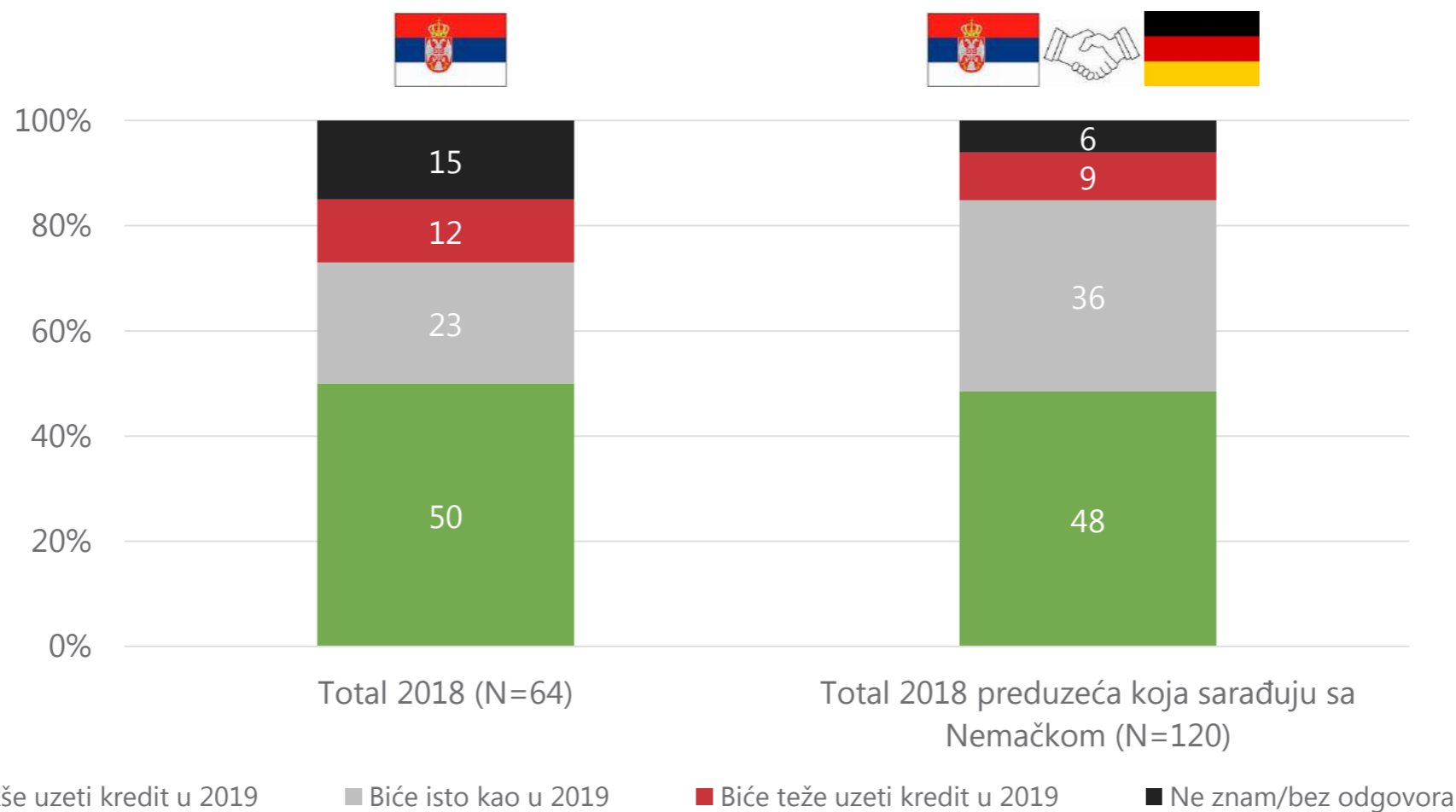

Očekivanja u vezi finansiranja za 2019.

ProCredit Bank

Polovina pravnih lica u oba subsegmenta smatra da će biti lakše podići kredit sledeće godine nego što je to bilo ove.

Ipsos Marketing

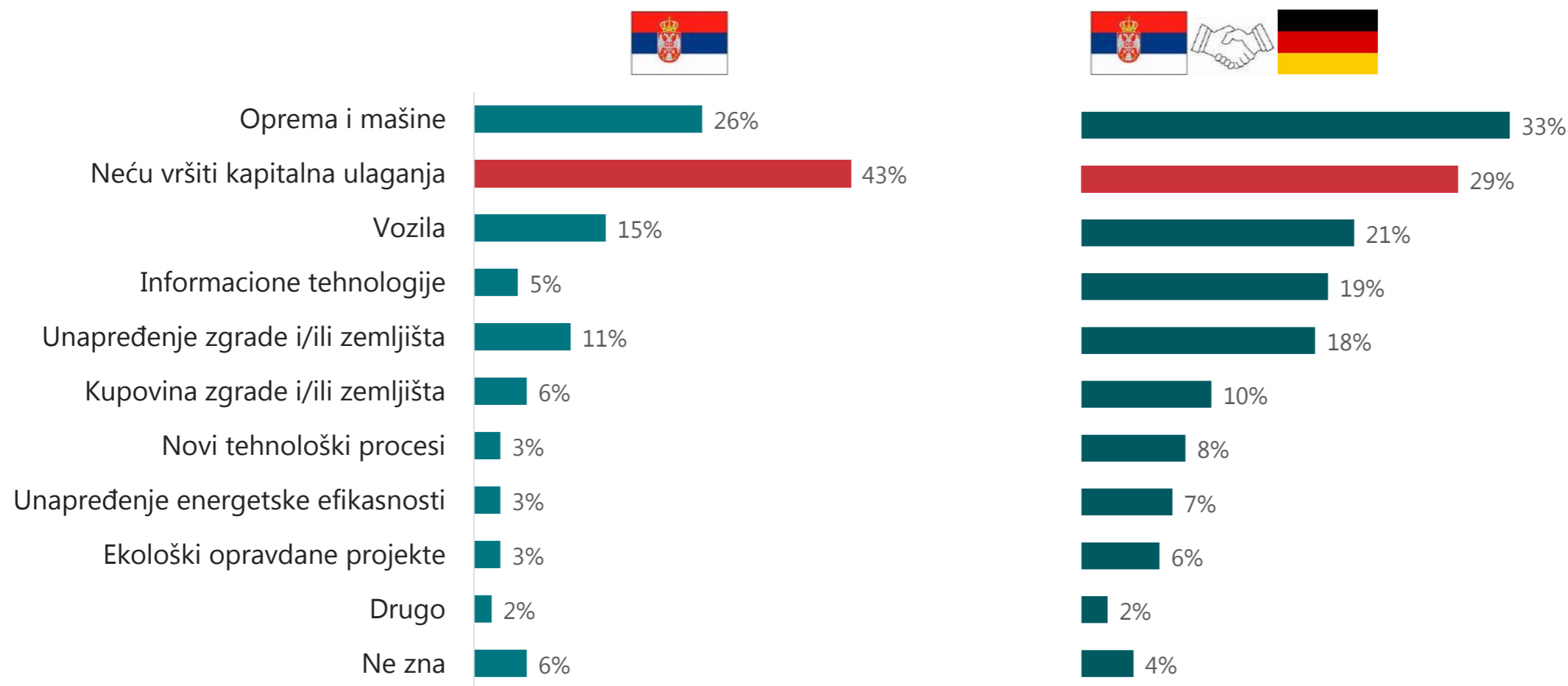
Q19. Da li očekujete da ćete u 2019. godini lakše ili teže uzimati kredite?

Planirane investicije u 2019.

ProCredit Bank

Više od dve trećine preduzeća koja saraduju sa Nemačkom planira nekakva kapitalna ulaganja, dok je u slučaju ostalih preduzeća to nešto više od polovine. U oba subsegmenta oprema i mašine su najčešće planirane investicije za sledeću godinu.

Ipsos Marketing

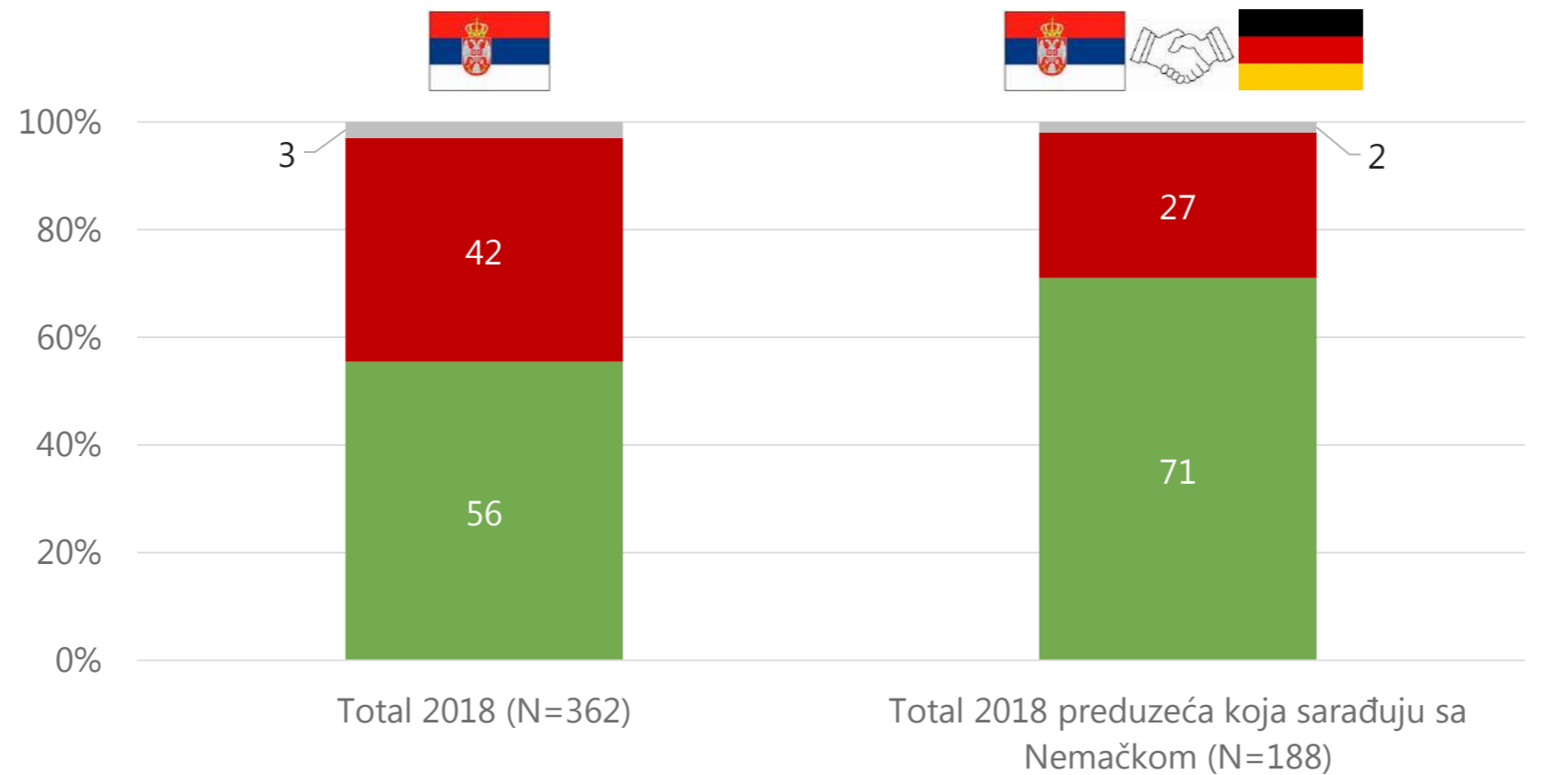
Q27. Da li očekujete da ćete vršiti neka kapitalna ulaganja u sledećih godinu dana i koja?

Svest o energetskej efikasnosti

ProCredit Bank

Predstavnici preduzeća koja saraduju sa Nemačkom u većoj meri tvrde da su upoznati sa benefitima koje mogu doneti investicije u EE projekte. Oba subsegmenta su u mnogo većoj meri svesni ovih benefita nego prošle godine.

Ipsos Marketing

■ Svesni koristi koje donose investicije u EE

■ Nisu svesni koristi koje donose investicije u EE

■ Ne znam/bez odgovora

Q28. Da li ste upoznati sa različitim koristima koje možete imati od unapređenja EE investicija?

Glavni problemi u poslovanju

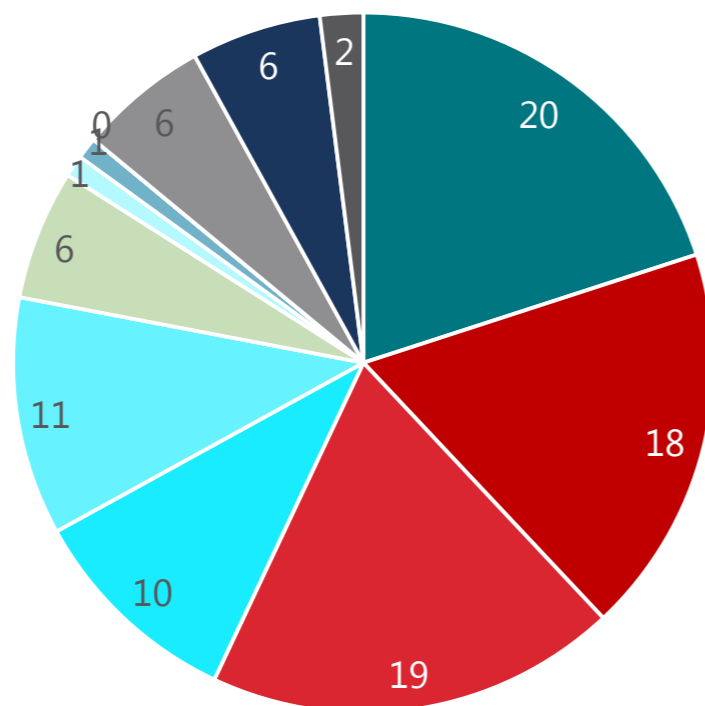

ProCredit Bank

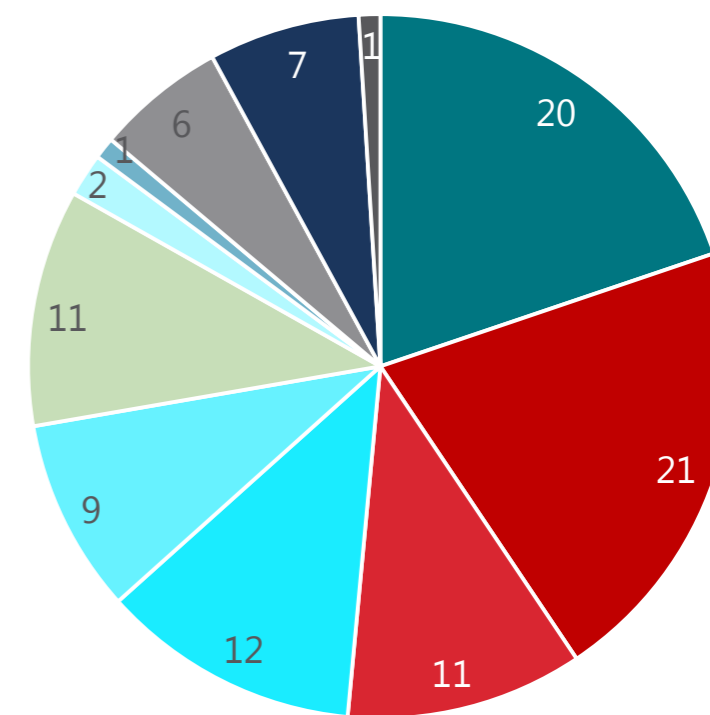
Zakasnela potraživanja, visoki porezi i konkurencija su najveći problemi koji se navode. Međutim, preduzeća koja saraduju sa Nemačkom imaju manje problema sa konkurencijom nego ostala pravna lica, ali nešto češće kao problem navode nekvalifikovanu radnu snagu.

- Loša naplata potraživanja
- Visoki porezi
- Oštra konkurencija
- Državna regulativa
- Slaba tražnja
- Nekvalifikovana radna snaga
- Organizacija poslovanja
- Visoke kamatne stope
- Inflacija
- Drugo
- Moj biznis nema ograničenja
- Ne zna/Odbija da odgovori

- Loša naplata potraživanja
- Visoki porezi
- Oštra konkurencija
- Državna regulativa
- Slaba tražnja
- Nekvalifikovana radna snaga
- Organizacija poslovanja
- Visoke kamatne stope
- Inflacija
- Drugo
- Moj biznis nema ograničenja
- Ne zna/Odbija da odgovori

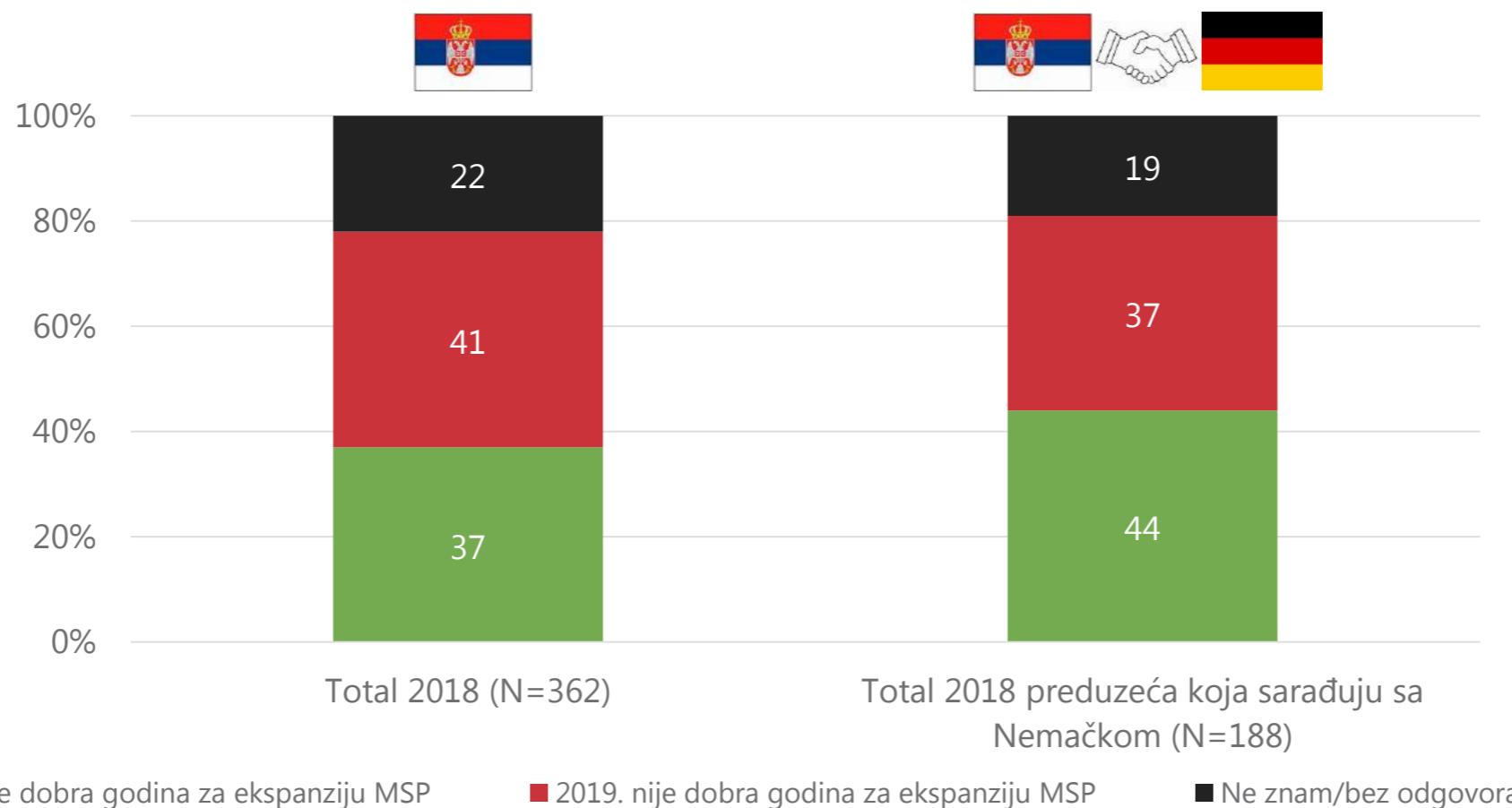

Percepcija 2019. kao dobre godine za razvoj MSPP

ProCredit Bank

Stavovi o mogućnostima razvoja MSP u narednoj godini su polarizovani. Nešto veći procenat preduzeća koja saraduju sa Nemačkom ima pozitivan stav u poređenju sa ostalim preduzećima.

Ipsos Marketing

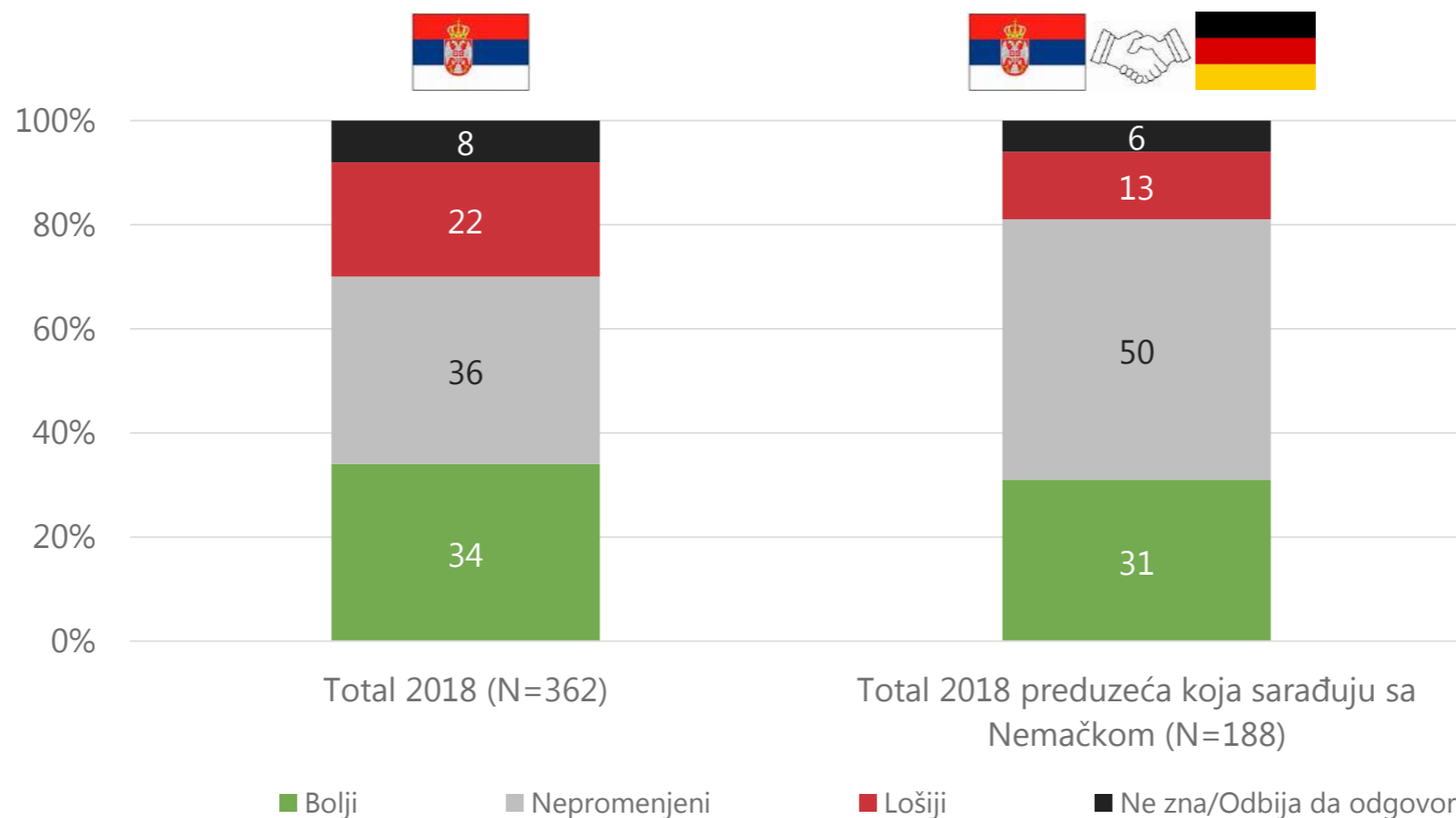
Q33. Da li mislite da ce 2019. godina biti pogodna za razvoj/rast malih i srednjih preduzeća?

Očekivanja o opštim ekonomskim uslovima u zemlji 2019.

ProCredit Bank

Oko trećine preduzeća u oba subsegmenta očekuje bolje ekonomske uslove u Srbiji naredne godine. Veći udeo negativnih stavova zabeležen je kod preduzeća koja nemaju saradnju sa Nemačkom.

Ipsos Marketing

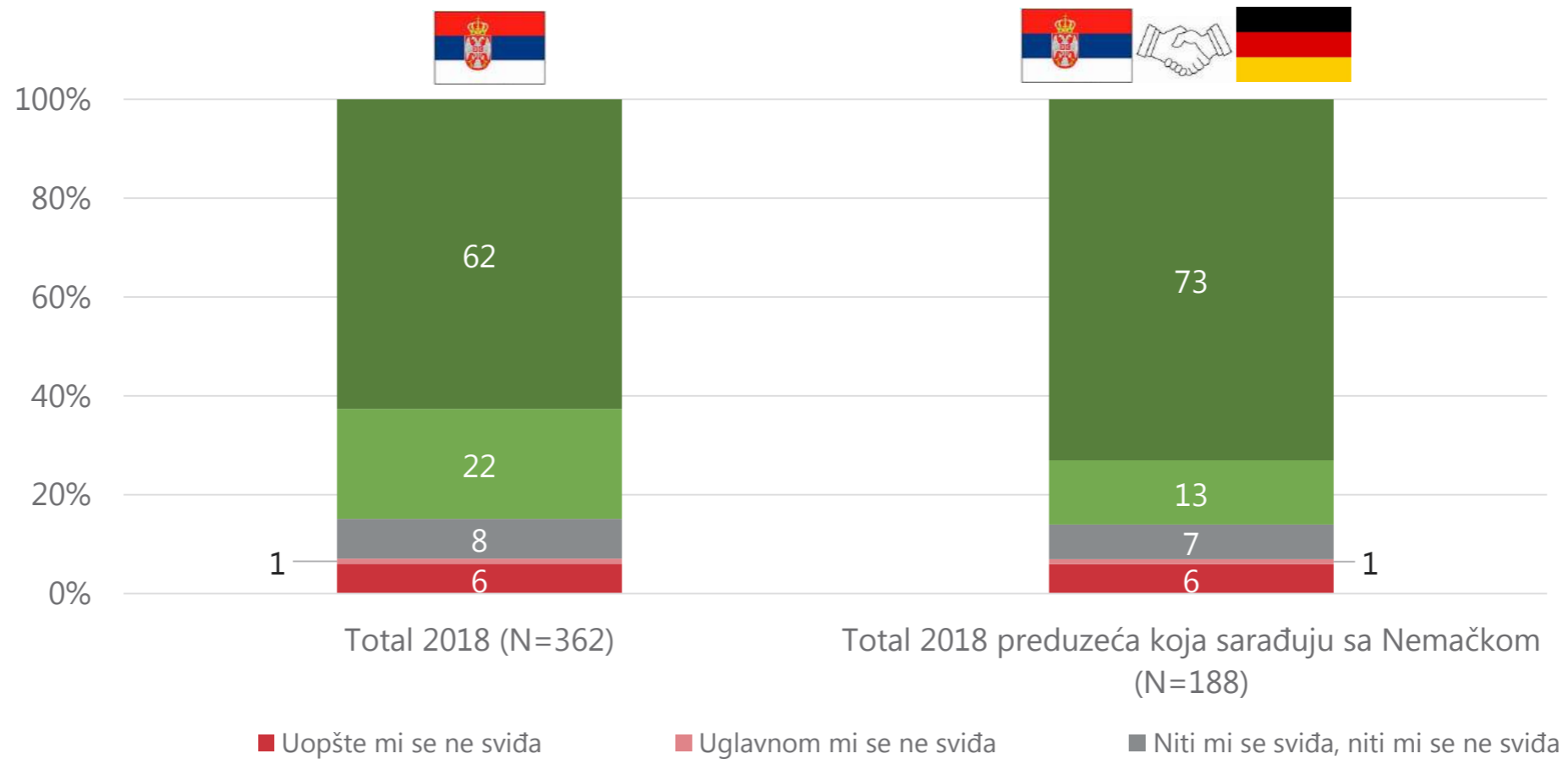
Q35. Da li mislite da će naredne godine uslovi za poslovanje biti bolji, nepromenjeni ili lošiji nego što su trenutno?

Stavovi prema e-bankingu

ProCredit Bank

Velikoj većini se dopada ideja elektronskog bankarstva, i to više u segmentu preduzeća koja saraduju sa Nemačkom.

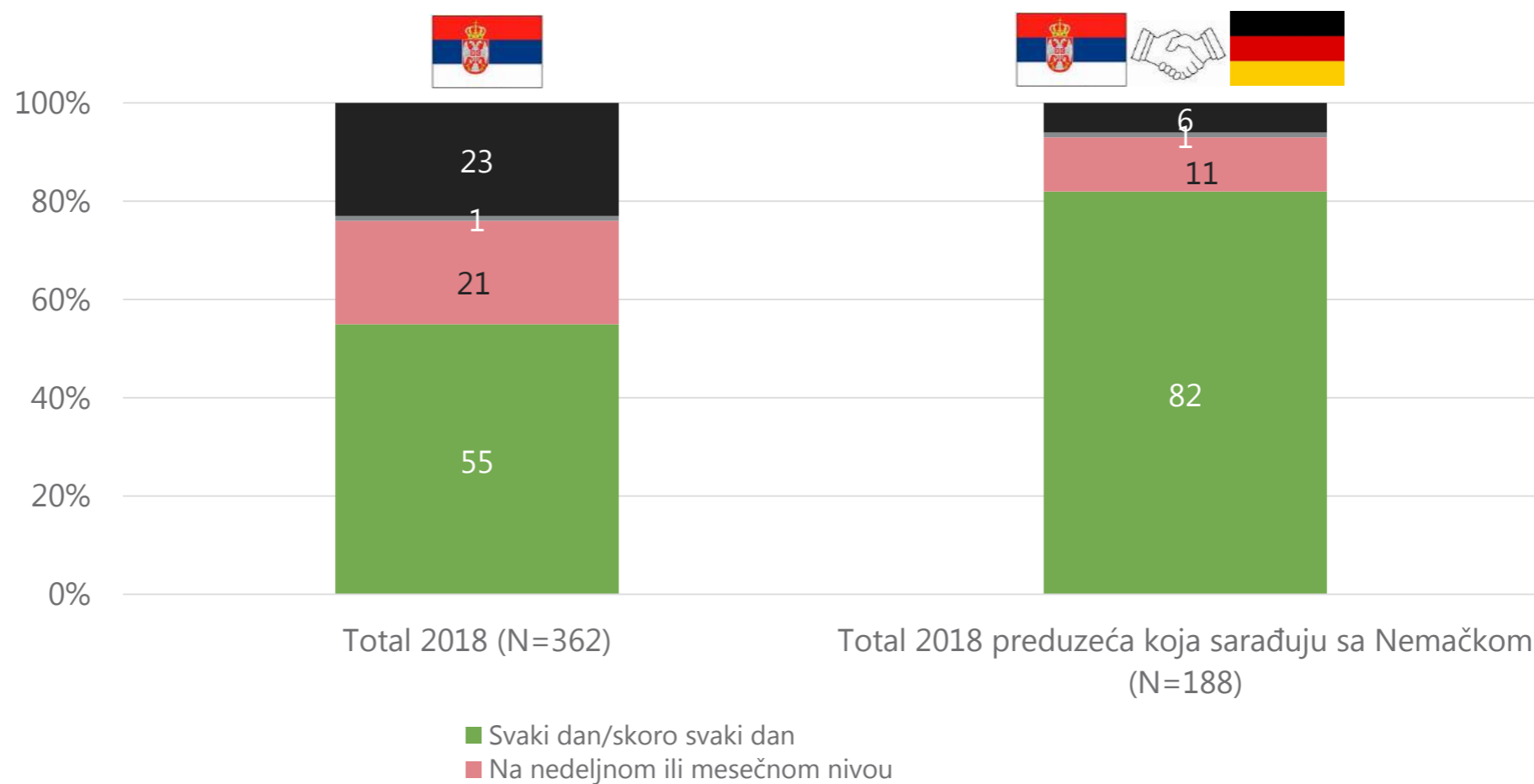

Korišćenje elektronskog bankarstva

ProCredit Bank

Većina preduzeća već koristi elektronsko bankarstvo i to značajno više među preduzećima koja saraduju sa Nemačkom. Oni koji ga koriste najčešće to rade svaki dan ili skoro svaki dan. Preduzetnici ređe koriste ove usluge nego preduzeća.

Rezime nalaza

ProCredit Bank

U ovom istraživanju, nešto je niže očekivanje u pogledu povećanja profita nego prošle godine, ali razlika nije velika. Kada je obim prodaje u pitanju, stavovi su pozitivniji nego prethodne godine. Očekivanja o opštim ekonomskim uslovima su slična kao prošle godine, ali je stav firmi koje saraduju sa Nemačkom negativniji – sada je na istom nivou, kao i kod ostalih preduzeća dok je prošle godine bio pozitivniji.

Na većini indikatora pokazuje se veći optimizam preduzeća koja saraduju sa Nemačkom u odnosu na ostala pravna lica. To je posebno istaknuto kod projekcije profita, obima prodaje i planiranih investicija, ali i u domenu planova za povećanje plata i investicija. Takođe, ova preduzeća svoje poslovanje u 2018. godini, u odnosu na 2017, ocenjuju kao pozitivnije nego ostala preduzeća.

Problemi koje preduzeća navode su ostali isti. To su najčešće loša naplata potraživanja, visoki porezi i konkurencija, s tim što firme koje saraduju sa Nemačkom konkurenciju doživljavaju kao manju pretnju nego ostale firme.

Svesnost o benefitima energetski efikasnih projekata je znatno viša nego prošle godine i viša je među preduzećima koja saraduju sa Nemačkom nego među ostalima.

Po pravnoj formi, nema velikih razlika između optimizma preduzentika i SME, a najviše se razlikuju po tome što preduzetnici u manjoj meri planiraju investicije u narednoj godini.

Ipsos Marketing

ProOptimist Indeks 2019

HVALA NA PAŽNJI!